

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Херсонський державний університет
Кафедра готельно-ресторанної справи

Орленко О.В.

СТРАХУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання практичних робіт
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр
галузі знань 24 Сфера обслуговування
спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

Херсон 2017р

УДК 368 (076)

Орленко О. В.

Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Страховання» для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр галузі знань 24 Сфера обслуговування спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа / О.В. Орленко – Херсон: Видавництво ХДУ, 2017. - 20 с.

Укладачі: **Орленко Олена Владиславівна** - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи;

Рецензенти: **Жуйков Г.Є.** – доктор економічних наук, професор, перший проректор ПВНЗ «Міжнародний університет бізнесу і права», м. Херсон.

Мохненко А. С. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, фінансів і підприємництва Херсонського державного університету

Обговорено на засіданні кафедри готельно-ресторанної справи
Протокол № 6 від 06.11.2017 р.

Розглянуто на засіданні науково–методичної ради факультету технологій та сфери обслуговування
Протокол № 3 від 07. 11. 2017 р.

Схвалено науково – методичною радою ХДУ
Протокол № 2 від 20 . 12. 2017 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою ХДУ
Протокол №7 від 26 . 12. 2017 р.

© Орленко О. В., 2017

© ХДУ, 2017

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Шкала оцінювання.....	4
Практичне заняття №1.....	5
Практичне заняття №2.....	6
Практичне заняття №3.....	7
Практичне заняття №4.....	8
Практичне заняття №5.....	9
Практичне заняття №6.....	10
Практичне заняття №7.....	11
Практичне заняття №8.....	12
Практичне заняття №9.....	14
Практичне заняття №10.....	15
Практичне заняття №11.....	16
Індивідуальні завдання.....	17
Рекомендована література.....	19

ВСТУП

Мета: формування наукового розуміння та сукупність знань основних положень теорії і практики страхування, яке є складовою фінансових відносин, пов'язаних з виконанням специфічних функцій в економіці.

Завдання: вивчення особливостей фінансово – господарської діяльності страховиків, з'ясування об'єктивної необхідності, сутності й ролі страхування за умов переходу до економіки ринкового типу, висвітлення організації та шляхів розвитку страхового ринку і державного регулювання страхової діяльності, розгляд умов особистого страхування, страхування майна, самостійно вирішувати питання організації роботи з основних напрямків страхової діяльності.

Предмет: специфічні правові відносини пов'язані з перерозподілом ризику завдання збитку майнових інтересів.

Після вивчення дисципліни студенти **повинні знати:**

- зміст і задачі страхування,
- порядок створення,
- функціонування та ліквідація страхових компаній,
- нормативні та законодавчі документи, об'єкти і галузі страхування,
- порядок визначення відшкодування збитків за договором страхування,
- самостійно вирішувати питання організації роботи з основних напрямків страхової діяльності.

повинні вміти:

- самостійно вирішувати питання організації роботи з основних напрямків страхової діяльності,
- повинні знати зміст страхових понять і термінів,
- методику побудови страхових тарифів,
- зміст фінансово-економічної діяльності страхових організацій,
- фінансову стратегію і планування в страхуванні.

Компетентності

Дисципліна сприяє задоволенню освітніх інтересів особистості й розвитку таких компетенцій:

- здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі теорії й практики надання страхових послуг.
- базові знання про зміст основних механізмів функціонування страхового ринку.
- базові знання методів та інструментарію страхових послуг щодо формування та управління капіталом, інвестиціями, фінансовими результатами, страховими ризиками.
- здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання.

Шкала оцінювання

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів)

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу (рейтингова)
A	5 (відмінно)	90-100
B	4 (добре)	82-89
C	4 (добре)	74-81
D	3 (задовільно)	64-73
E	3 (задовільно)	60-63
FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання	35-59
F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом	1-34

Практичне заняття № 1. **Сутність, принципи й роль страхування**

План

1 Необхідність страхового захисту як важливого засобу економічної безпеки суб'єктів господарювання та життєдіяльності людей на випадок шкоди, зумовленої ризиковими обставинами.

2 Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту. Форми організації фондів страхового захисту.

3 Сутність страхування. Місце страхування в системі економічних категорій. Сфери застосування страхування.

4 Принципи страхування: страховий інтерес, максимальна сумлінність суб'єктів страхування, відшкодування втрат у межах збитків, франшиза, субрегація.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. У чому полягає зміст страхового захисту?
2. Що таке страховий фонд? У чому його призначення?
3. Які теорії страхового фонду є найбільш поширеними?
4. В чому полягає сутність страхування як економічної та фінансової категорії?
5. Які характерні ознаки страхування?
6. У чому полягає мета страхування?
7. Які є сучасні принципи страхування і в чому полягає їх зміст?

Завдання 1

Підприємство застрахувало своє майно терміном на 1 рік з відповідальністю за крадіжку із зломом на суму 150 тис. грн. Ставка страхового тарифу – 0,3% страхової суми. Згідно договору страхування передбачена умовна франшиза у розмірі 2000 грн., при якій передбачена знижка до тарифу у розмір 4%. Фактичний збиток склав 8,5 тис. грн.

Розрахувати розмір страхового платежу та страхового відшкодування.

Завдання 2

Є такі дані для укладення угоди страхування врожаю сільськогосподарських культур:

Показник	Значення
Середня врожайність буряків за 5 років з 1 га, ц	420
Межа відповідальності страховика, %	75
Площа посівів сільськогосподарського підприємства, га	800
Фактична врожайність буряків у звітному році	435
Закупівельна ціна буряків, грн. за центнер	77

Визначити:

- 1) величину збитків завданих підприємству внаслідок стихійного лиха, якщо знищено 95% насаджень;
- 2) розмір страхового відшкодування.

Завдання 3

Виробниче підприємство застрахувало своє майно на випадок пожежі терміном на один рік на суму 360 тис. грн. Ставка страхового тарифу - 0,3% страхової суми. Згідно договору страхування передбачена умовна франшиза 2%. Фактичний збиток склав 140 тис. грн.

Визначити розмір страхових платежів та страхового відшкодування.

Практичне заняття № 2.

Класифікація страхування

План

- 1 Ознаки класифікації: історичні, економічні, юридичні.
- 2 Класифікація за об'єктами страхування.
- 3 Галузі страхування: майнове, страхування відповідальності, особове страхування. Види страхування.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Що розуміють під класифікацією у страхуванні?
2. Які критерії покладено в основу класифікації у страхуванні?
3. Які ознаки використовуються для класифікації у страхуванні?
4. Які види, підвиди страхування визначені в Законі України про страхування?
5. Які об'єкти майнового, особистого страхування та страхування відповідальності?

Завдання 1

Позичальник по закінченні терміну страхування не повернув банку борг та проценти за наданий кредит. Сума кредиту дорівнює 17 млн. грн. Строк користування кредитом - 3 місяці. Плата за кредит - 60% річних.

Відповідальність страховика становить 80%.

Визначити збитки страхувальника та суму страхового відшкодування за договором страхування.

Завдання 2

Виробниче підприємство застрахувало своє майно на випадок пожежі терміном на один рік на суму 380 тис. грн. Ставка страхового тарифу – 0,25% страхової суми. Згідно з договором страхування передбачена умовна франшиза 2%. Фактичний збиток склав 150 тис. грн.

Визначити розмір страхових платежів та страхового відшкодування.

Завдання 3

Визначити суму страхових платежів по добровільному страхуванню ризику непогашення кредиту.

Дані для розрахунку. Перший позичальник взяв кредит на суму 15 млн. грн. терміном на 1 рік. Відсотки за кредит - 42% річних. Термін користування кредитом в період договору - 8 місяців. Межа відповідальності страховика становить 85%. Річна тарифна ставка - 2,1%.

Другий позичальник взяв кредит на суму 125 млн. грн. на 1,5 року, проценти за кредит - 48% річних. Термін користування кредитом в період договору - 10 місяців. Межа відповідальності страховика - 95%.

Практичне заняття № 3 **Страхові ризики та їх оцінка**

План

- 1 Поняття ризику. Основні характеристики ризику. Рівень ризику.
- 2 Частота ризику та розмір шкоди. Управління ризиком.
- 3 Роль ризик-менеджменту у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації та визначенні методів впливу на ризик.
- 4 Виключення ризику. Активне й пасивне запобігання ризику.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Що таке ризик?
2. Які його специфічні ознаки?
3. З чим пов'язують виникнення ризику як економічної категорії?
4. Як розмежовують поняття «ризик» та «непевність»?
5. Як визначається ризик у площині фінансових категорій?
6. Які є форми антикризової діяльності?

Завдання 1

Розрахувати суму страхового відшкодування, виходячи з таких даних укладеного договору страхування: Позичальником не повернуто банківський кредит на суму 8,7 млн. грн. та 2,1 млн. грн. відсотків по ньому. Відповідальність страховика становить 70%.

Завдання 2

Громадянин Павлів Ігор Ігорович уклав договір страхування майна із страховим товариством «Аска» на суму 55 тис. грн. Під час дії договору із будинку було викрадено майна на суму 60 тис. грн., у т.ч. коштовностей і готівки, які не були застраховані за спеціальним договором, на суму 15 тис. грн. Згідно з договором страхувальник сплатив страховий платіж в сумі 1,0 тис. грн. та прийняв необхідні заходи щодо збереження застрахованого майна. Визначити обсяг відшкодування СТ «Аска», якщо розмір безумовної франшизи складає 5% від страхової суми.

Завдання 3

Протягом 5 років фермерське господарство страхувало врожай цукрових буряків. Страхових випадків не було, страхувальник виявив намір укласти страхову угоду на наступний рік. Дані для розрахунку:

Показник	Значення
1	2
Середня врожайність цукрового буряку за 5 років з 1 га, ц	360
Площа посівів сільськогосподарського підприємства, га	200
Закупівельна ціна цукрових буряків, грн. за центнер	40
Страховий тариф, %	9
Пільгова знижка до тарифу, %	40

Визначити: 1). страхову вартість буряків; 2) страхову суму; 3) розмір страхових платежів.

Практичне заняття № 4 **Страхова організація**

План

- 1 Організація страхової справи. Система страхування в Україні.
- 2 Типи й види страхових організацій, які створюються в Україні. Організаційні форми існування страховика.
- 3 Державні страхові організації. Комерційні страхові компанії, їх місце на страховому ринку.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Види страхових компаній та порядок їх створення;
2. Фінансова структура страхової діяльності;
3. Фінансові результати діяльності страхових компаній;
4. Фінансова стійкість страховика.

Завдання 1

За договором страхування страхова компанія приймає на свою відповідальність майно на суму 400 тис. грн. Страховим випадком зазначено крадіжку із зломом. В результаті страхового випадку нанесено збиток у розмірі 40% страхової суми. За договором розмір франшизи становить 4%, а страховий тариф – 0,5%.

Визначити розмір страхових платежів власника майна та суму страхового відшкодування, яке буде виплачене за фактом нанесення збитків

Завдання 2

При страхуванні врожаю сільськогосподарських культур за договором страхування викладені наступні умови:

Показник	Значення
----------	----------

Середня врожайність жита за 5 років з 1 га, ц	20
Межа відповідальності страховика, %	80
Площа посівів сільськогосподарського підприємства, га	1500
Страховий тариф, %	12
Знижка до тарифу, %	5
Закупівельна ціна жита, грн. за тонну	137

Визначити:

- 1) величину збитків завданих підприємству внаслідок стихійного лиха, якщо знищено 63% насаджень;
- 2) розмір страхових платежів
- 3) розмір страхового відшкодування.

Завдання 3

Визначити суму страхових платежів по добровільному страхуванню ризику непогашення кредиту при укладанні договору страхування, якщо сума кредиту становить 317 тис., грн. Проценти за кредит - 27 % річних. Термін використання кредиту - 1 рік. Межа відповідальності страховика – 50%. Тарифна ставка – 7,8%.

Практичне заняття № 5 Страховий ринок

План

- 1 Поняття страхового ринку. Об'єктивна основа страхового ринку, умови формування і функціонування страхового ринку.
- 2 Структура страхового ринку. Об'єкти і суб'єкти страхового ринку.
- 3 Система страхового ринку. Внутрішня система ринку. Основні елементи внутрішньої системи страхового ринку.
- 4 Зовнішнє оточення страхового ринку. Інфраструктура страхового ринку.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Що включає в себе поняття «страховий ринок»?
2. Які необхідні умови існування страхового ринку?
3. Що є об'єктом і суб'єктом страхового ринку?
4. В чому полягає зміст і понятійне навантаження елементів страхового ринку?
5. Які страхові послуги реалізуються на страховому ринку?
6. Як характеризується сучасний стан страхового ринку України?
7. Які напрями розвитку страхового ринку України?

Завдання 1

Підприємство застрахувало своє майно терміном на 1 рік з відповідальністю за крадіжку із зломом на суму 150 тис. грн. Ставка страхового тарифу – 0,3% страхової суми. Згідно договору страхування передбачена умовна франшиза у розмірі 2000 грн., при якій передбачена знижка до тарифу у розмір 4%. Фактичний збиток склав 8,5 тис. грн.

Розрахувати розмір страхового платежу та страхового відшкодування.

Завдання 2

Виробниче підприємство застрахувало своє майно на випадок пожежі терміном на один рік на суму 380 тис. грн. Ставка страхового тарифу – 0,25% страхової суми. Згідно з договором страхування передбачена умовна франшиза 2%. Фактичний збиток склав 150 тис. грн.

Визначити розмір страхових платежів та страхового відшкодування.

Завдання 3

Позичальником не повернуто банківський кредит на суму 4,8 млн. грн. та 1,15 млн. грн. відсотків по ньому. Відповідальність страховика становить 67%. Розрахувати суму страхового відшкодування.

Практичне заняття № 6

Державне регулювання страхової діяльності

План

1 Необхідність, значення та мета державного регулювання страхової діяльності. Правове регулювання страхової діяльності в Україні. Система методів державного регулювання.

2 Державний нагляд за страховою діяльністю.

3 Завдання та функції органів державного нагляду за страховою діяльністю в Україні.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Що входить в систему регулювання страхової діяльності в Україні?
2. Хто здійснює нагляд за страховою діяльністю в Україні?
3. Які вимоги щодо організації діяльності страховика в Україні?
4. Які виділяються типи регулювання страхової діяльності?
5. Якими документами регламентується звітність страхової компанії?

Завдання 1

За договором страхування майна від крадіжки із зломом на суму не менш як 100 тис. грн. передбачається франшиза у розмірі 5%, а при меншому розмірі страхової суми – 3%. При цьому у першому випадку передбачена знижка до тарифу 3%. Страховою компанією було укладено договори страхування майна з трьома фірмами. Вартість майна, що передається на відповідальність страховика

становить відповідно 20, 143 та 89 тис. грн., а страховий тариф за усіма укладеними угодами – 0,45% страхової суми. Визначити розмір страхових платежів та розмір страхового відшкодування по кожному з укладених договорів, якщо збиток склав відповідно 30, 40 та 45% страхової суми.

Завдання 2

Визначити суму страхових платежів по добровільному страхуванню ризику непогашення кредиту.

Дані для розрахунку. Перший позичальник взяв кредит на суму 15 млн. грн. терміном на 1 рік. Відсотки за кредит - 42% річних. Термін користування кредитом в період договору - 8 місяців. Межа відповідальності страховика становить 85%. Річна тарифна ставка - 2,1%.

Другий позичальник взяв кредит на суму 125 млн. грн. на 1,5 року, проценти за кредит - 48% річних. Термін користування кредитом в період договору - 10 місяців. Межа відповідальності страховика - 95%.

Завдання 3

Є наступні дані по страхуванню врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень:

<u>Показник</u>	<u>Значення</u>
Середня врожайність цукрового буряка за 5 років з 1 га, ц	5
Межа відповідальності страховика, %	70
Площа посівів сільськогосподарського підприємства, га	1 300
Фактична врожайність цукрового буряка у звітному році, ц/га	62
Закупівельна ціна цукрових буряків, грн. за тонну	520

Визначити:

- 1) величину збитків завданих підприємству внаслідок стихійного лиха, якщо знищено 100% насаджень;
- 2) розмір страхового відшкодування.

Практичне заняття № 7 **Особисте страхування**

План

1 Суть і призначення особистого страхування, його значення і роль в забезпеченні соціального захисту громадян. Класифікація особистого страхування.

2 Основні види і форми особистого страхування.

3 Страхування життя і його основні види. Змішане страхування життя.

4 Основні принципи і умови страхування.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. В чому полягає зміст, призначення особистого страхування?
2. Які основні риси особистого страхування?

3. Страхування життя.
4. Страхування від нещасних випадків.
5. Медичне страхування.

Завдання 1

Розрахувати середню вартість врожаю сільськогосподарської культури з 1 га в поточному році, якщо валовий збір основної продукції даної культури в поточному році склав 300 ц, закупівельна ціна 1 ц основної продукції - 70 грн., площа посівів 200 га.

Завдання 2

Підприємство уклало договір страхування майна від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ терміном на 1 рік у страхової компанії «Укоопгарант». Вартість майна, що підлягає страхуванню, за даними бухгалтерського обліку складає 1800 тис. грн. Майно страхується на повну вартість. Розмір тарифної ставки складає 0,5% страхової суми. За договором передбачена безумовна франшиза в розмірі 50 тис грн. Збитки від пожежі склали 705 тис. грн.

Визначити страхову суму, страховий платіж та розрахувати розмір страхового відшкодування за страховим випадком.

Завдання 3

Визначити суму страхових платежів по добровільному страхуванню ризику непогашення кредиту.

Дані для розрахунку. Перший позичальник взяв кредит на суму 15 млн. грн. терміном на 1 рік. Відсотки за кредит – 42% річних. Термін користування кредитом в період договору – 8 місяців. Межа відповідальності страховика становить 85%. Річна тарифна ставка – 2,1%.

Другий позичальник взяв кредит на суму 125 млн. грн. на 1,5 року, проценти за кредит – 48% річних. Термін користування кредитом в період договору – 10 місяців. Межа відповідальності страховика – 95%.

Практичне заняття № 8

Страхування майна

План

- 1 Майнове страхування, його необхідність і значення.
- 2 Форми і види страхування. Страхувальники і об'єкти страхування.
- 3 Страхування майна юридичних осіб.
- 4 Види договорів майнового страхування. Основні умови страхування.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Яка економічна сутність майнового страхування?
2. Які особливості майнового страхування?
3. Які основні риси майнового страхування?

4. Страхування майна юридичних осіб.
5. Страхування домашнього майна громадян
6. Оцінка об'єктів страхування.
7. Укладання договорів страхування

Завдання 1

Розрахувати розмір страхової суми, страхового платежу та розміру страхового відшкодування за заподіяну шкоду майну господарюючого суб'єкта за системою пропорційної відповідальності згідно з даними таблиці.

№ з/п	Назва показника	Варіанти		
		1	II	III
1.	Обсяг відповідальності страховика, %	90	85	70
2.	Фактична вартість майна, тис. грн.	1200,0	5800,0	7500,0
3.	Тарифна ставка, %	1,25	2,0	1,75
4.	Знижка до тарифу, %	-	10,0	15,0
5.	Розмір фактичних збитків, тис. грн.	800,0	1000,0	2350,0

Завдання 2

Громадянин Павлів Ігор Ігорович уклав договір страхування майна із страховим товариством «Аска» на суму 55 тис. грн. Під час дії договору із будинку було викрадено майна на суму 60 тис. грн., у т.ч. коштовностей і готівки, які не були застраховані за спеціальним договором, на суму 15 тис. грн. Згідно з договором страхувальник сплатив страховий платіж в сумі 1,0 тис. грн. та прийняв необхідні заходи щодо збереження застрахованого майна.

Визначити обсяг відшкодування СТ «Аска», якщо розмір безумовної франшизи складає 5% від страхової суми.

Завдання 3

Позичальник по закінченні терміну страхування не повернув банку борг та проценти за наданий кредит. Сума кредиту дорівнює 15 млн. грн. Строк користування кредитом - 3 місяці. Плата за кредит - 60% річних. Відповідальність страховика становить 75%.

Визначити збитки страхувальника та суму страхового відшкодування за договором страхування.

Практичне заняття № 9

Страхування відповідальності

План

- 1 Необхідність, економічна суть і особливості страхування відповідальності.
- 2 Підгалузі і види страхування відповідальності.
- 3 Об'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності.
- 4 Основні принципи і умови страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. В чому економічний зміст страхування відповідальності?
2. Яка його характеристика?
3. Страхування професійної відповідальності;
4. Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів;
5. Інші види страхування відповідальності.

Завдання 1

Протягом 5 років фермерське господарство страхувало врожай цукрових буряків. Страхових випадків не було, страховальник виявив намір укласти страхову угоду на наступний рік. Дані для розрахунку:

<u>Показник</u>	<u>Значення</u>
Середня врожайність цукрового буряку за 5 років з 1 га, ц	360
Площа посівів сільськогосподарського підприємства, га	200
Закупівельна ціна цукрових буряків, грн. за центнер	40
Страховий тариф, %	9
Пільгова знижка до тарифу, %	40

Завдання 2

Підприємство застрахувало своє майно терміном на один рік з відповідальністю за крадіжку зі зломом на суму 70 тис. грн. Ставка страхового тарифу - 0,25% страхової суми. Згідно договору страхування передбачена умовна франшиза 1%. Знижка до тарифу -2%. Фактичний збиток склав 10,5 тис. грн.

Визначити розмір страхових платежів та страхового відшкодування.

Завдання 3

Розрахувати суму страхового платежу та страхового відшкодування при страхуванні домашнього майна при застосуванні системи першого ризику згідно з такими даними:

№	Назва показника	Варіанти
---	-----------------	----------

п\п		1	II	III
1.	Вартісна оцінка об'єкта страхування,	50,0	150,0	80,0
2.	Страхова сума за договором, тис. гри.	48,0	100,0	50,0
3.	Страховий тариф, %	5,0	3,5	2,8
4.	Знижка до тарифу, %	3,0	-	-
5.	Фактична сума збитків, тис. гри.	1 0,0	105,0	60,0
6.	Розмір сплачених страхових платежів,	100,0	-	100,0

Практичне заняття № 10

Перестраховання і співстраховання

План

1 Необхідність перестраховання та стан його розвитку. Перестраховання як метод зміцнення фінансової стійкості страхових організацій.

2 Суб'єкти перестраховання. Ринки перестраховання.

3 Методи перестраховання. Факультативне перестраховання. Договірне перестраховання.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Який економічний зміст закладено в механізм перестраховання?
2. Які є методи, форми проведення перестраховальних операцій?
3. Що таке перестраховання?
4. В чому полягають вигоди перестраховання й співстраховання?
5. Механізм укладання договорів співстраховання
6. Пули і їх види

Завдання 1

Підприємство передає на страхування майно на суму 50 тис. грн. За умовами страхування передбачена умовна франшиза в розмірі 1,2% та страховий тариф, що дорівнює половині значення умовної франшизи. В результаті страхового випадку збитки склали 11 тис. грн.

Визначити, яку суму страхових платежів повинен сплатити страхувальник при укладенні договору страхування, а також суму страхового відшкодування, що буде виплачена за фактом збитків.

Завдання 2

Відповідно до даних таблиці комутаційних чисел та загальної таблиці смертності для особи віком 42 роки розрахувати вірогідність:

- а) прожити ще 1 рік;
- б) померти протягом наступного року життя;
- в) померти па третьому році життя у віці 45 років.

Вказати, за якими даними формуються таблиці смертності населення та при яких розрахунках застосовуються такі показники.

Витяг із таблиці комутаційних чисел та загальної таблиці смертності

Вік	Кількість осіб, які доживають до наступного року життя	Кількість осіб, які не доживають до наступного року життя
42	86999	817
43	86182	872
44	85310	931
45	84379	994
46	83385	1058

Завдання 3

Є такі дані для укладення угоди страхування врожаю сільськогосподарських культур:

Показник	Значення
Середня врожайність буряків за 5 років з 1 га, ц	420
Межа відповідальності страховика, %	75
Площа посівів сільськогосподарського підприємства, га	800
Фактична врожайність буряків у звітному році	435
Закупівельна ціна буряків, грн. за центнер	77

Практичне заняття № 11

Доходи, втрати і прибуток страховика

План

- 1 Склад та економічний зміст доходів страховика.
- 2 Доходи від страхової діяльності. Доходи від перестраховальних операцій.
- 3 Склад та економічний зміст витрат страховика. Витрати на здійснення страхових операцій.
- 4 Виплати страхового відшкодування і страхових сум. Витрати на ведення страхової справи. Інші витрати страховика.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ:

1. Які складові витрат страховика?
2. Як формується собівартість страхової послуги?
3. Які складові та джерела доходів страховика?
4. Як визначається платоспроможність страховика?
5. Якими показниками визначається ефективність діяльності страховика?
6. В чому полягає їх зміст?

Завдання 1

Британське судно перевозить з Лондона до Марселя вантажі трьох власників, які застраховані у повному обсязі за Застереженнями про страхування вантажів Лондонських Страховиків «від усіх ризиків». Відстань транспортування складає 3700 км.

Розрахувати страховий платіж і дати перелік ризиків, на які застрахований вантаж.

№ з/п	Назва власника вантажу	Назва вантажу	Вартість вантажу, дол. США	Страховий тариф, %
1.	West PLC	продовольчі товари	150 000	0,50
2.	Boston PLC	алкогольні напої	200 000	0,40
3.	Norfolk PLC	взуття	300 000	0,35

Завдання 2

Який буде розмір страхових платежів та страхового відшкодування, якщо при страхуванні майна юридичної особи терміном на один рік з відповідальністю пошкодження майна внаслідок стихійного лиха на суму 900 тис. грн. фактичний збиток склав 380 тис. грн.? Ставка страхового тарифу - 0,2% страхової суми. У договорі страхування передбачена франшиза 6%.

Завдання 3

Визначити суму страхових платежів по добровільному страхуванню ризику непогашення кредиту при заключенні договору страхування, якщо сума кредиту становить 335 тис. грн. Проценти за кредит - 26% річних. Термін використання кредиту - 1 рік. Меа відповідальності страховика - 40%. Тариф на ставку - 7,2%.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

До індивідуальних занять з самостійної роботи студентів відноситься написання рефератів на задані теми:

Тематика рефератів

- 1 Сутність, принципи обов'язкового та добровільного страхування
- 2 Галузі страхування: особисте, майнове, страхування відповідальності
- 3 Становлення та розвиток страхового ринку України
- 4 Ресурси страхових компаній їх формування та використання
- 5 Державне регулювання страхової діяльності
- 6 Напрямки вдосконалення державної політики в галузі страхування
- 7 Роль страхування в період переходу до ринкової економіки
- 8 Страхування відповідальності на транспорті
- 9 Економічний зміст страхування кредитних ризиків
- 10 Страхування майна сільськогосподарських підприємств
- 11 Страхування майна юридичних осіб
- 12 Медичне страхування та його форми

- 13 Страхування від нещасних випадків, його основні види та форми здійснення
- 14 Страхування життя та його основні види
- 15 Роль реклами в реалізації страхових послуг
- 16 Необхідність і значення страхового захисту життя та пенсій громадян
- 17 Особливості страхування, розвиток і сучасний стан страхування
- 18 Роль страхування у забезпеченні потреб підприємця у страховому захисті
- 19 Необхідність і значення страхування у фінансово-кредитній сфері
- 20 Сучасний стан автотранспортного страхування
- 21 Перспективи розвитку морського страхування в Україні
- 22 Розвиток і сучасний стан страхування особистої власності громадян
- 23 Роль реклами в реалізації страхових послуг
- 24 Страхування технічних ризиків
- 25 Міжнародна система «Зелена картка», її розвиток
- 26 Страхування життя та пенсій
- 27 Контроль з боку страхових компаній та держави за реалізацією страхових послуг
- 28 Страхування відповідальності власників повітряних суден
- 29 Сучасний стан автотранспортного страхування
- 30 Матеріальна або юридична форма забезпечення кредитів

Написання реферату виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентом за час навчання, а також передбачає оволодіння методикою і технікою самостійного виконання дослідної роботи. Кожний реферат незалежно від обраної теми повинен мати у зазначеній послідовності таке: титульний аркуш, зміст, вступ, основну частину, висновки та рекомендації, перелік посилань, додатки. Загальний обсяг реферату має складати до 15-20 сторінок формату А4 машинного тексту.

Виконання цієї роботи допоможе студентам опанувати навичками добору і самостійної роботи з літературними, статистичними і картографічними джерелами, а також на основі вивчення, узагальнення, систематизації й аналізу матеріалів роботи відповідні висновки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

- 1 Безугла В.О. Страхування: навч. посібник рекомендовано МОН України / В.О. Безугла. – К.: ЦУЛ, 2013. – 584 с.
- 2 Вовчак О.Д. Страхування: навч. посібник / О.Д. Вовчак. – Львів: «Новий світ – 2000», 2014. – 343 с.
- 3 Гаманкова О.О. Фінанси страхових організацій: навч. пос. / О.О. Гаманкова. – КНЕУ, 2012. – 503 с.
- 4 Говорушко Т.А. Страхові послуги: навчальний посібник / Т.А. Говорушко. – К.: ЦУЛ, 2013. – 252 с.
- 5 Горбач Л. М. Страхова справа: навч. посібник / Л. М. Горбач. – К.: Кондор, 2013. – 258 с.
- 6 Григора Г.В. Системи соціального страхування зарубіжних країн.: навч. посібник рекомендовано МОН України. – К.: ЦУЛ, 2013. – 545 с.
- 7 Дьякова Ю.М. Страхування: навч. посібник рекомендовано МОН України / Ю.М. Дьякова. – К.: ЦУЛ, 2013. – 240 с.
- 8 Закон України “Про страхування” // Бугалтерія. - 2001. - 19 листопада.
- 9 Залетов А.Н. Страхование в Украине / А.Н. Залетов; под ред. д.е.н. Слюсаренко О.О. – К.: «VeeZone» - 2012. – 412 с.
- 10 Кузнецова А.Я. Теорія фінансів: навч. посібник / А.Я. Кузнецова. – Львів: ЛБІ НБУ, 2013. – 343 с.
- 11 Основы страховой деятельности: Учебник / Отв. ред. проф. Т.А. Федорова. – М.: Издательство БЕК, 2012. – 460 с.
- 12 Плиса В.Й. Страхування: навч. посібник / В.Й. Плиса. – К.: Каравела, 2013. – 321 с.
- 13 Ротова Т.А. Страхування: навч. посібник / Т.А. Ротова, Л.С. Руденко. – К:КДТЕУ, 2012. – 451 с.
- 14 Страхування: Підручник / Керівник авт. колективу і наук. ред. С.С. Осадець – К.: КНЕУ, 2014. – 258 с.
- 15 Шумелда Я.П. Страхування: навч. посіб. / Я.П. Шумелда. - К.: Бізон, 2012. – 354 с.

Інформаційні ресурси

Періодичні видання України з проблем бізнесу та реінжинірингу бізнес-процесів:

1. www.business.ua – журнал «Бизнес»
2. www.expert.ua – журнал «Експерт–Україна»
3. www.kommersant.ua – газета «Коммерсант–Україна»
4. www.companion.ua – журнал "Компаньон"
5. www.investgazeta.net – «Українська інвестиційна газета»
6. www.korrespondent.net – Українська мережа новин "Korrespondent.net"

Офіційні сайти державних органів влади:

<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12> – Офіційний сайт Верховної Ради України

<http://www.stat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного статистичного управління України

<http://www.min.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету міністрів України

